**Выходить у Львовѣ** що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

**Администрація** пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

**Редакція** ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Реклямаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

**Предплата** у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поединоке число 3 кр.

Ч. 23. | Нинѣ: гр. к. Трехъ Свят. рим. к. Девидерія | Завтра: гр. к. Кура и Іоана рим. к. Евлялїѣ | Четверъ 30 сѣчня (11 лют.) 1892. | Всхôдъ сонця 7 г. 17 м.; захôдъ 5 г. 13 м. Баром. 767; термом. — 1·0° — 7·0°. | Рôкъ II.

## Убезпеченє вôдъ огню.

На передпослѣднôмъ засѣданю Палаты пословъ у Вѣдни вела ся дуже важна нарада надъ способомъ, въ якій можна бы убезпечити домы и будынки господарскѣ вôдъ шкôдъ огневыхъ. Коли для котрого краю, то для нашого есть ся справа дуже великои ваги. Може нѣгде не буває тôлько нещастя вôдъ огню, якъ у насъ. На то складає ся у насъ богато причинъ. У насъ ставлять ся домы дуже лихо, часто навѣть и безъ коминôвъ, лишь зъ каглою, що выходить на пôдъ; домы бувають по найбôльшôй части деревлянѣ и лѣпянки а до того ще й крытѣ соломою, рѣдко лишь ґонтами, такъ, що мала лишь искра або неосторожнôсть стаєсь причиною огню, котрый вôдъ разу нищить не одну, але кôлька або й кôльканацять хатъ, а случаѣ, въ котрыхъ за однымъ разомъ выгорює въ однôмъ селѣ або мѣсточку 80 до 100 хатъ, належать майже до звычайныхъ. При тôмъ и недбалôсть, яка у насъ панує, есть такъ велика, що й зъ нею числити ся треба. У насъ все ще, особливо по мѣстахъ и мѣсточкахъ, люде не привыкли до того, щобы на подахъ не держати нѣякихъ легко запальныхъ рѣчей, якъ соломы, сѣна, одежѣ, дерева и т. д. А коли вже выбухне огонь, то знову показуєсь другій рôдъ недбалости: анѣ нема кому ратувати, анѣ нема чимъ; огонь нищить заразъ по кôльканацять будынкôвъ, закимъ его спынять. Нещастя огневѣ спадають звычайно на найбѣднѣйшу клясу людей, котрѣ стративши все майно въ огни, не можуть вôдтакъ нѣякъ пôддвигнути ся и пускають ся по краю та шукають помочи въ добродѣйныхъ серцяхъ ближныхъ, пускають ся просто на жебры.

Для забезпеченя шкоды помагають собѣ люде звычайно товариствами асекураційными, котрѣ за малою уплатою на случай нещастя звертають шкоду. Есть у насъ въ краю кôлька такихъ товариствъ асекураційныхъ, зъ тыхъ найбôльше краковске, оперте на засадѣ взаимности, другѣ товариства чужѣ, позакраєвѣ. А всежь таки и тѣ товариства мало що помагають. Пос. Рутовскій доказувавъ въ Палатѣ пословъ, що у насъ зъ числа всѣхъ домôвъ въ краю убезпечуєсь ледви 36 процентъ, значить ся, на 100 домôвъ ледви 36, отже далеко низше половины, а зъ того выходить, що найбôльша часть домôвъ не есть забезпечена на случай шкоды вôдъ огню. Правда, що и въ другихъ краяхъ має ся рѣчь подôбно, и тамъ буває богато неубезпеченыхъ домôвъ, але все таки не тôлько, якъ у насъ. Дежь сему причина?

Можна бы на то сказати, що бôльша часть нашихъ властителѣвъ домôвъ не видить въ асекураціи хосна. Такъ однакожь не есть. У насъ бôльша часть тыхъ властителѣвъ, особливо же селянъ, не знає майже нѣчого о такôмъ забезпечуваню себе вôдъ шкоды, а хочь и знає, то нерозумѣючи докладно рѣчи и видячи часто ту асекурацію въ рукахъ людей чужихъ, позакраєвыхъ, котрыхъ аґенты часто ще й невôдповѣдно собѣ поступають, лякає ся тои асекураціѣ. Такъ оно буває головно у всхôдной части краю. Може бути, що теперь, коли утворить ся асекураційне товариство руске, „Днѣстеръ“, котрого статуты вже розсылають ся, справа полѣпшить ся и ширша маса нашихъ людей буде бôльше користати зъ сего способу забезпечуваня себе вôдъ шкоды огневои, але все таки и то ще буде за мало, бо все таки знайде ся богато людей, котрѣ зъ простои легкодушности и недбалости не подумають о асекураціи.

Ся послѣдна хиба то загальна у всѣхъ людей, не лишь у насъ, и зъ вôдси то пôшло, що якъ соймы краєвѣ такъ теперь и Рада державна стали радити надъ тымъ, щобы завести примусову асекурацію вôдъ огню а може колись подôбну асекурацію и вôдъ граду. Тѣ законодавчѣ тѣла хотятъ, щобы кождый властитель дому мусѣвъ его асекурувати вôдъ огню. Розходить ся лишь о то, де має его асекурувати, чи въ приватныхъ товариствахъ асекураційныхъ, якъ то було доси, чи має ся утворити якась нова институція асекураційна краєва, або державна. О скôлько доси видко зъ нарадъ въ Палатѣ пословъ, то за примусовою асекураціею суть всѣ послы, але против-

## БАЙДА.

*Написавъ Едвардъ Єлінекъ.*

Молодый Байда ненавидѣвъ страшно панщину и тому пôшовъ до сѣчовыхъ козакôвъ, котрѣ въ оселяхъ надъ устемъ Чортомелика до Днѣпра вели юнацке житє и прославляли свой кôшь.

Добре було тамъ Байдѣ и вôнъ небавомъ привыкъ до свобôдного житя козацкои дружины. И въ тôмъ коши, подôбно якъ въ иншихъ, бувъ звычай такій, якъ въ цѣлôй запорозкôй Сѣчи. Слухали батька атамана, выбирали судьѣвъ, писарѣвъ, кошовыхъ и хорунжихъ, радо били ся и вчили ся въ школахъ. Впрочôмъ пôдчасъ мира „що заробили, то пропивали, а якъ гуляли, то музики наймали“. Притôмъ курили люльки, гуляли, выкрикували — але жѣнокъ не дуже любили, бо за велика любовъ до жѣнокъ була найстрашнѣйшою отруєю для хоробрости и свободы Сѣчи.

Се подобало ся Байдѣ, котрого вже нѣхто не понижавъ та не неволивъ до службы; добре ему було гуляти, спѣвати и люльку курити.

Тогди нудила ся цѣла Сѣчь, бо миръ тревавъ довше, якъ звычайно. Въ рôвцяхъ козацкихъ шаблюкъ давно вже высохла кровь бисурманьска. Не шукаючи забавы середъ жѣнокъ, весь часъ проводили лише въ коршмѣ.

Ажь ось одного дня затуживъ Байда дуже за жѣнками — и не диво! Молодый бувъ, а колись на дворѣ гордого пана видѣвъ повно рôжныхъ жѣнокъ. Теперь зъ нудьги нагадавъ собѣ молодечѣ лѣта и забажавъ склонити голову на груди гарнои жѣнки, дивити ся въ еѣ глубокѣ очи, чути любовный шепôтъ еѣ слôвъ и почути на своихъ устахъ поцѣлуй еѣ калиновыхъ устъ. Вôнъ забажавъ знову дуже коханя.

Бажаня такого на Сѣчи не хвалили, а вôнъ разъ при веселôмъ настрою и повнôй чарцѣ выхопивъ ся зъ тымъ передъ своими товаришами.

Ой! У комнатѣ всѣ товаришѣ, що забули вже про чары жѣночои любови, зареготались майже згôрдно. Въ ихъ душахъ ся думка давно вже завмерла, а послѣдня искра нѣжнои любови выгасла въ нихъ разъ на все. Они кохали жѣнокъ, та не сею нѣжною любовію.

Засоромленый Байда вышовъ зъ комнаты у степъ. Проклинавъ свою щирôсть и постановивъ собѣ, нѣколи вже не думати про жѣнокъ, лишь ити въ слѣды своихъ панôвъ братôвъ, щобы славу Сѣчи побôльшати вôдвагою та лицарствомъ и по свѣтѣ еѣ розширяти.

Але Байдова дружина суворо осудила се его вôдступство и рѣшила одноголосно вылѣчити его изъ сеѣ нѣжности.

* * *

Коли хмары збирали ся на нову битву, привели Байдѣ жѣнку, та таку красну, що про неи лише въ старыхъ казкахъ кажуть. И молода була и чарôвна. Передъ тымъ Байда хиба чувавъ вôдъ людей, що на свѣтѣ есть такѣ гарнѣ жѣнки.

Она зъявила ся передъ нимъ, мовь чародѣйка, — гарна на причудъ. Двѣ цѣхи, якѣ кождый Сѣчовикъ повиненъ бувъ мати, то есть байдужôсть до дѣвчатъ и козацка гордôсть, щезали у Байдѣ щоразъ бôльше, якъ зачавъ вдивляти ся въ сю красу. Вôнъ и не отямивъ ся, якъ покохавъ еѣ горячо, и самъ не знавъ, якъ се склало ся.

Ихъ лишили самыхъ.

Мариною звала ся гарна жѣнка. Она пôднесла до него свои бѣлѣ руки и вымовила солодко его имя. Пристрастне чуте якого Байда не зазнавъ нѣколи въ житю, збудилось у нѣмъ. Вôнъ не мôгъ оперти ся, воля его ослабла.

Склонивъ голову на груди гарнои жѣнки, уста притуливъ до ясного еѣ чола, поцѣлувавъ — цѣлувавъ безъ кôнця.

Забувъ про свою дружину, про славу Сѣчи и про себе самого.

Та ему було байдуже, коли любивъ такъ чудову дѣвчину. Очи еѣ свѣтили, якъ зорѣ на небѣ, а лице еѣ горѣло румянцемъ невгамованои любови. Трудно було вырвати ся зъ полону чорнобровои Украинки.

Забувъ Байда про все, забувъ...

* * *

лять ся тому, щобы заводжено якись новѣ институціи асекураційнѣ; нехай, кажуть, кождый асекуруе ся тамъ, де хоче, де ему лѣпше и догоднѣйше, лишь щобы асекурувавъ ся.

Пос. Вурмбрандъ поставивъ внесенє, щобы Палата пословъ ухвалила законъ, на пôдставѣ котрого могли бы саймы краєвѣ завести въ поодинокихъ краяхъ товариства асекураційнѣ оперті на монополю, примусѣ и взаимности. Зъ нимъ почасти годивъ ся и пос. Рутовскій та доказувавъ, що галицкій соймъ выходивъ также зъ тои засады, щобы кождый дôмъ бувъ асекурованый, але щобы кождый мôгъ собѣ выбирати товариство, въ котрôмъ схоче асекурувати ся. Щобы однакожъ товариства такѣ не выкористовували людей, то треба тому зарадити вôдповѣднымъ закономъ. Наконець промавлявъ ще пос. Пôдляшецкій противъ заводженя державнои асекураціѣ и остаточно стануло на тôмъ, що внесенє пос. Вурмбрандта передано окремôй комісіи зъ 24 членôвъ.

Можна судити всѣляко, но на нашъ поглядъ асекурація державна, хочь бы навѣть примусова, не принесла бы тыхъ користей, якихъ бы вôдъ неѣ можна сподѣвати ся. Найлѣпше ще було бы, наколибъ краєвѣ товариства вели то дѣло, а тогды помоглось бы и людемъ и грôшь лишавъ бы ся въ краю. По всѣй имовѣрности такъ оно и буде, и длятого треба намъ всѣма силами старати ся о то, щобы наше товариство асекураційне „Днѣстеръ", що теперь завязує ся, могло якъ найскорше вôйти въ житє. Тогды були бы у насъ два краєвѣ товариства: одно польске краковске, а друге руске „Днѣстеръ", котрѣ бы взаимно себе доповняли и дѣлали зъ хôсномъ для краю; другѣ товариства чужѣ въ краю, могли бы перенестись назадъ туды, зъ вôдки прийшли и тамъ розвивати свою дѣяльнôсть.

## Переглядъ политичный.

Сими днями має прибути до Вѣдня презесъ кабінету угорского, ґр. Сапарій, абы зложити Є. Вел. Цѣсареви справоздане зъ выборôвъ на Угорщинѣ.

Въ наслѣдокъ порозумѣня староческихъ пословъ изъ стороннитцвомъ шляхты феодальнои, ухвалено на зборѣ староческихъ мужѣвъ довѣрія, пôдъ проводомъ Рîґера, задержати свои мандаты соймовѣ зô взляду на политичне положенє.

Справа вôдмеженя повѣтôвъ въ Чехахъ после народности, здає ся, стане на порядку дневнôмъ нарадъ на найблизшôй сесіи ческого сойму.

Въ Палатѣ пословъ вôдбула ся вчера дебата надъ проектомъ закона въ справѣ „Товариства пароходнои плавбы по Дунаю". Противъ сего закона промавлявъ дуже остро пос. Люеґеръ. Остаточно ухвалено 167 голосами противъ 59 приступити до специяльнои дебаты. Противъ голосували: нѣмецкѣ народовцѣ, Молодочехи и антисеміты.

На руки пос. Едв. Гнѣвоша наспѣла петиція сянôцкого выдѣлу повѣтового противъ вôдданя торговлѣ солею въ монополь приватныхъ товариствъ.

---

Въ добре поинформованыхъ кругахъ петербурскихъ говорять, що міністромъ комуникацій буде именованый войсковый оберпрокураторъ кн. Имеритиньскій.

„Бирж. Вѣдом." доносять, що незадовго вже политичнѣ вôдносины межи Россією а Нѣмеччиною поправлять ся безъ шкоды для дружбы зъ Францією.

---

Вчера вôдкрыто парляментъ анґлійскій престольною бесѣдою, въ котрôй пôдносить ся дружнѣ вôдносины зô всѣми державами европейскими и добре становище Анґлиѣ въ Египтѣ.

# Новинки.

*Львôвъ дня 29 (10 лютого) сѣчня.*

— **Громадѣ Ремизôвцѣ**, въ повѣтѣ золочѣвскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. пôдпомоги на будову школы.

— **Віцепрезидента** высшого суду краєвого, дра Александра Тхоржніцкого, витало въ недѣлю ґреміюмъ радникôвъ краєвого суду, въ котрого имени, якъ такожь въ имени присутныхъ управителѣвъ повѣтовыхъ судôвъ мѣско-делеґованыхъ, промовлявъ президентъ п. Пионтковскій. Дръ Тхоржніцкій подякувавъ за повитанє довшою сердечною промовою. Онегди представлялось п. Віцепрезидентови богато осôбъ нашого мѣста и Палата нотаріяльна зъ п. президентомъ Ясиньскимъ на чолѣ.

— **Перенесеня на зелѣзницяхъ.** П. Арнольда, начальника стаціѣ зелѣзницѣ въ Лавочнôмъ перенесено до Тріесту а дотеперѣшного начальника стаціѣ въ Сколѣмъ п. Потучка до Лавочного.

— **Змѣна властителѣвъ.** Добра Полянчикъ, въ повѣтѣ лиськôмъ набувъ вôдъ Чеха п. Выдры п. Франц. Яблоньскій. — Маєтнôсть Дарôвъ въ Сянôцкôмъ купивъ сими днями вôдъ Тененбавмôвъ бурмістръ Букôвска, Шапсъ Міллеръ.

— **„Братство св. Тадея" въ Чернôвцяхъ** вôдбуло дня 19 сѣчня загальнѣ зборы при участи 37 братчикôвъ. Приходôвъ въ минувшôмъ роцѣ буле 590 зр. 50 кр. а розходôвъ 374 зр. 48 кр.; лишило ся ще 216 злр. 2 кр. а.в. готôвки. Маєтокъ братства становить власный свôй дôмъ и грошей на 5235 зр. 97 кр. а на те винно до щадницѣ 1883 зр. 10 кр. До выдѣлу выбрано мѣжь иншими старшого совѣтника Винницкого старѣйшиною, Ник. Вишньовского заступникомъ, дра Стоцкого секретаремъ а Андр. Ґелечиньского скарбникомъ.

— **Огнѣ.** Въ Пятничанахъ, стрыйского повѣта, знищивъ огонь цѣле майно тамошного господаря Николы Дмитрова, роблячи неубезпеченои шкоды на 4000 зр. — Въ Герници, повѣта жидачѣвского, знищивъ огонь будынки войта и трохъ его сусѣдôвъ; шкода, по части убезпечена, выносить 5156 зр. Зô взгляду на пôдозрѣнє пôдпалу розведено слѣдство. — Въ Городиску горѣшнôмъ, повѣта ланцутского, погорѣли будынки одного господаря; убезпечена въ цѣлости шкода выносить 1500 зр.

— **Выпадки на зелѣзницяхъ.** Дня 30 сѣчня вечеромъ переѣхавъ зелѣзничій поѣздъ, идучій зъ Кракова до Львова, заступника стражника вôдъ зелѣзницѣ, Юрка Кушнѣра, въ будки пôдъ Вороцовомъ, городецкого повѣта. Слѣдство судове веде ся. Вечеромъ дня 5 с. м. переѣхавъ особовый поѣздъ, идучій зъ Бѣльска до Живця, зелѣзничного стражника въ Лодиґовичахъ. Стражникъ, спустивши запору зъ однои стороны шляху, хотѣвъ въ послѣднôй хвили зробити се и зъ другои стороны, та въ хвили, коли перескакувавъ черезъ шины, машина хопила его пôдъ колеса.

— **Руске касино въ Стрыю** ладить на недѣлю 14 с. м. послѣднѣ вечерницѣ зъ танцями. Початокъ о год. 8 вечеромъ. Вп. Панѣ просить Выдѣлъ Касина о звычайнѣ скромнѣ тоалеты. Вступъ 1 зр. вôдъ особы.

— **Золоте весѣлє.** Парохъ Яблôнци пôдъ Солотвиною, о. Олександеръ Руденьскій и его жѣнка Гонората, будуть обходити незадовго своє золоте весѣлє.

— **Убійство.** Дня 2 с. м. въ Тарновѣ поперечились въ каварни Местера зарôбникъ 20-лѣтный Иванъ Новакъ зъ воякомъ 13 бат. стрѣлцѣвъ Стан. Крульомъ Розлюченый Круль выхопивши баґнетъ пхнувъ нимъ Новака такъ сильно, що Новакъ небавкомъ на мѣсци закôнчивъ житє. Круля арештувала поліція и вôддала судовымъ властямъ.

---

Наразъ затрубили въ походъ. Цѣла Сѣчь якъ оденъ мужъ выпала зъ коша на стрѣчу зненавидженого ворога. Середъ военного гамору брязчало оруже, гудѣли бубны и гремѣла пѣсня про козацку славу.

Але Байда, замотаный въ сѣтки любови, не знавъ про се нѣчого. До него не долетѣвъ анѣ оденъ голосъ дружины, що готовилась до бою. Чимъ голоснѣйше гремѣли бренькôтъ оружя, гукъ буднôвъ и пѣсня про козацку славу, тымъ пристрастнѣйше обнимала Марина Байду, тымъ горячѣйше цѣлувала его та пестила, — и тымъ больше любовавъ ся вôнъ єѣ очима, а буйнымъ єѣ волосємъ бавивъ ся, мовь дитина. Вôнъ тонувъ, потонувъ зовсѣмъ у розкоши.

Ажь коли чарôвна Марина втомилась и уснула въ обнятяхъ Байды, молодець помалу отямивъ ся. Поклавъ гарну головку на мягку подушку, окрывъ єѣ горячими поцѣлуями и вышовъ пôдъ наметъ неба, засѣяный зорями.

Ажь тутъ протеръ вôнъ очи и отверезвѣвъ. Все порозумѣвъ.

Та годѣ! Коли вôнъ бавивъ ся любовью, козацкій кôшь опорожнивъ ся. Бравѣ юнаки давно змѣрили ся зъ ненавистнымъ ворогомъ.

Якъ шаленый побѣгъ Байда до брамъ,— але найшовъ ихъ замкнеными. Вôнъ пукавъ, пôдносивъ засувы, благавъ, та дарма. Лише зъ далека доносивъ вѣтрець гомôнъ завзятои борбы.

Страшна неслава!

Молодець Байда замкненый у коши — зô слабою жѣнкою.

Байда впавъ у розпуку. Маркотный заломивъ руки и почувъ гôркій жаль.

* * *

По щасливôй битвѣ гучно вертали сѣчовѣ братя до свого коша при устю Чортомелика до Днѣпра.

Якажь то слава!

Якій то гучный поворотъ до коша зъ побѣдою! Ѣхали на баскихъ конях, забраныхъ у татаръ. Кождый нѣсъ гордо пышну добычь: шаблю криву позолочувану, высаджену дорогими камѣнцями. На чолахъ у нихъ виднѣвъ блескъ лицарскои славы.

Вертали, якъ вельможѣ, збогаченѣ побѣдою и добычею!

Лишь оденъ Байда бувъ убогій. Не мôгъ нѣчого иншого зробити, лише склонивъ голову на груди, колись гордѣ та пышнѣ. Не мавъ нѣ славы, нѣ почести, нѣ добычи.

Тымчасомъ отямилась и Марина, а почувши про побѣдоносный поворотъ хоробрыхъ юнакôвъ, пôшла зъ дружками сыпати имъ цвѣты пôдъ ноги. Бѣла єѣ рука высувала ся до тыхъ, що новою побѣдою вславили Сѣчь.

Наразъ передъ нею станувъ Байда.

Она змѣшала ся и посумнѣла.

Горе єй, она не бачила его на баскôмъ кони, зъ шаблюкою кривою, позолочуваною, высаджуваною дорогими камѣнцями, зъ вѣнцемъ славы на чолѣ.

Але бачила его вбогимъ, знеславленымъ, упокоренымъ иншими. И здало ся єй, що всѣ иншѣ гôднѣйшѣ були єѣ красы и кохання.

Тому чарôвна Марина вôдвернула очи вôдъ Байды, а вдивилась у статѣ лицарѣвъ.

Въ нагороду обдаровувала ихъ найрозкôшнѣйшимъ усмѣхомъ, а повною жменею сыпала цвѣты пôдъ ноги вытязѣвъ.

Анѣ одна цвѣтка не залетѣла пôдъ ноги бѣдного Байды. И любовного усмѣху не дôставъ вôнъ такожь.

Страшный жаль и докôръ почувъ Байда у серцю своимъ и зненавидѣвъ усе, черезъ що не мôгъ зазнати такожь почестей и славы.

* * *

Зъ того часу Байда не попавъ уже нѣколи въ сильце любови, але все бувъ однымъ зъ першихъ у всѣхъ справахъ Сѣчи. Менше кохавъ жѣнки, а въ часѣ мира радо гулявъ, спѣвавъ и люльки куривъ.

Тому и дочекавъ ся вôнъ повороту до коша на гарнôмъ кони зъ шаблюкою кривою, позолоченою, высадженою дорогими камѣнцями, зъ вѣнцемъ лицарскои славы на чолѣ.

А жѣнки сыпали ему найзапашнѣйшѣ цвѣты пôдъ ноги.

---

— **Зъ товариского житя.** Дръ Евгеній Петрушевичь, кандидата адвокатскій, повѣнчавъ ся дня 6-го лютого въ Мостискахъ, зъ дочкою тамошного старосты, панною Леокадією Пуницкою. — Дня 7 с. м. поблагословлено въ Кудобинцяхъ, коло Зборова, подружє п. Волеслава Арламовского, ц. к. адъюнкта податкового, зъ пн. Вандою Зеґатлович, дочкою тамошного гр. кат. пароха.

— **Утѣкъ мужь, та не въ тôмъ бѣда;** забравъ вôнъ на памятку вôдъ своеѣ жѣночки, Людмили Пйотровскои, що мешкає при Пекарскôй улици, лише 500 зр., бо бôльше не мôгъ найти а, якъ здає ся, бôльше у неѣ и нема. Тому и просила она поліцію, щобъ була ласкава вернути ѣй — не мужа, але власне тыхъ 500 зр.

— **Причина голодовои нужды въ России.** Въ Москвѣ збожеволѣвъ бувшій редакторъ и выдавецъ „Россійского курьера", а заразомъ властитель мінеральныхъ водъ Н. П. Ланинъ. Зразу занедужавъ бувъ Ланинъ а по тыждни збожеволѣвъ. Нещасливому здає ся, що причиною теперѣшнои голодовои нужды селянъ въ России — то вôнъ самъ — бо, якъ доказує вôнъ, закупивъ все збôже и зсыпавъ єго до свого черева.

— **Жѣнка „великои ваги"**, ба, може и найбôльшои ваги въ цѣлôй Европѣ, померла сими днями на 41 р. житя въ Баваріи, въ мѣсточку Фравбрінґу пôдъ Фельдафінґомъ. Не була се жѣнка вправдѣ дуже важна але зате вельми важка, бо важила нѣ бôльше нѣ меньше лишь 5 сотнарôвъ, отъ такъ одинъ цѣлковитый наборъ на середнй галицкй шкапяти селяньскй, особливожь на веснѣ — Покôйна звала ся Пребстъ и нездужала на — отовщенє. Перенесенє еѣ тѣла представляло великй трудности. Зъ першого поверха мусѣли ставити помôстъ зъ дощокъ, по котрôмъ спустили домовину до сѣней, а вôдтакъ треба було знова вывезти еѣ на деревяныхъ валцяхъ (котахъ) До самои смерти покôйна тѣшила ся якъ найлѣпшимъ здоровлємъ.

— **Огнева катастрофа.** Въ Новôмъ Йорку згорѣвъ въ ночи въ 7 на 8 с. м. Hotel Royal. Гостѣ, заскоченй катастрофою пôдчасъ сну, не могли утѣкати, бо завалили ся сходы. Доси стверджено: 5 трупôвъ, хибує 69 осôбъ, раненыхъ 80; 81 осôбъ выратувалось лишь зъ житємъ, стративши все, що зъ собою мали.

— **За фальшоване муки.** Вôдъ вчера веде ся въ львôвскôмъ карнôмъ судѣ розправа карна противъ Мойсея Діяманда властителя, складу муки и посесора млынôвъ въ Стратчу та Залѣсю, котрый стару и зовсѣмъ зôпсуту та збиту въ грудки муку ще разъ перемелювавъ и домѣшувавъ до доброи. Єго зрадивъ вôдправленый мелникъ Бучковскій а при ревізіи у обжалованого сконфіскованo 100 мѣхôвъ зôпсутои муки.

— **Кôнна поліція.** Въ Празѣ, на взôръ великихъ мѣстъ, буде заведена незабавкомъ войскова поліція кôнна.

— **Електричне освѣтлене** дôстане вже мѣсто Черновцѣ, въ чôмъ випередить Львôвъ. Будôвничій урядъ тамошного маґістрату обробивъ пляны, потрѣбнй до улекшеня проекту и кошторису и выслано вже тй пляны выднѣйшимъ фірмамъ електро-технічнымъ и товариству, котре займає ся пôдприємствами електричными у Вѣдни.

— **Отъ такихъ бы намъ добродѣѣвъ!** Въ Празѣ померла сими днями славна на цѣлй Чехи зъ своеѣ добродѣйности Людвика Оліва, жѣнка рôвножь славного патріота ческого Альойсія Оліви, доживши 61 лѣтъ. Покôйниця не лишь щедро надѣляла бѣдныхъ, але особливо пôдпирала ческу музику и штуку. Она то выслала була своимъ коштомъ найславнѣйшого нинѣ въ Европѣ музика Ондрічка на науку до Парижа и зробила єго тымъ, чимъ вôнъ єсть нинѣ. Обоє супруги записали пôвъ міліона зр. на добродѣйнй цѣли, на случай, коли котре зъ нихъ помре. Теперь вôддано той фондъ до публичного ужитку.

## Всячина.

— **Говорячй звѣрята.** Мало доси звѣстно про звѣрята, котрыхъ бы можна выучити говорити бодай трошки подôбно до людскои бесѣды. Найлѣпше выучуєсь тои штуки папуга, а вôдтакъ и шпакъ. Були папуги, котрй говорили не лишь поодинокй слова, але навѣть и цѣлй реченя и выучили ся 70 до 100 словъ людскои мовы. Щобы однакожь можна канарка выучити говорити, то була рѣчь доси нечувана. А однакожь якôйсь пани въ Берлинѣ — такъ доносить Berl. Tageblatt — удало ся выучити свого канарка кôлька словъ; коштувало то еѣ кôлька лѣтъ великого труду и терпеливости. Говорячій канарокъ єсть мѣшанець зеленявои барвы и коли зачинає говорити, цвѣрѣнкає насампередъ, але вôдтакъ таки досыть выразно говорить: Мицю, де моя миця? Сей цѣнный для властительки канарокъ буде выставленый сего четверга публично въ однôмъ зъ берлиньскихъ готелѣвъ.

Але мабуть ще бôльшои штуки доказавъ якійсь спритный предприємець въ Анверъ въ Франціи, котрый выучивъ порося говорити и теперь показує єго и збирає за то не малй грошѣ. На сцену виводять поросятко убране зовсѣмъ якъ дитина, має навѣть панчошки та черевички на ногахъ. Коли предприємець потисне єго пальцями за рыйку, то оно вже не „квичить" а кричить якъ мала дитина: Тату! Мамо! Голосъ єго має бути такъ подôбный до дитинячого, що чутливй дамы ажь — плачуть! Чи се правда, чи лишь проворнôсть предприємця, не умѣємо сказати.

**Доказъ на примѣрѣ.** Въ мѣстѣ Канзасъ въ пôвнôчнôй Америцѣ, мавъ оденъ проповѣдникъ секты бабтистôвъ проповѣдь, пôдчасъ котрои хотѣвъ слухаючимъ єго людемъ на примѣрѣ показати то, о чôмъ говоривъ, и показавъ имъ длятого каштанъ. „Гляньте—каже вôнъ — на сей каштанъ. Маєте насампередъ на нѣмъ гôрку лупину, що коле, то суть методисты" (инша секта реліґійна). Вôдкинувши лупину, говоривъ дальше: „Пôдъ нею єсть инша лупина, червона, гладка, блискуча, то суть вѣроисповѣдники епіскопальнои (анґліканьскои) церкви, делікатнй и гладкй, але такожь нѣчого не вартй. Теперь уважайте, прийде добре зерно!" Проповѣдникъ угризъ кусникъ каштана и сказавъ: „Ото, братя, се зерно — бабтисты! Наразъ скрививъ ся, выплювъ каштанъ и крикнувъ: „До лиха, зôгниле!" Можна собѣ представити, якъ остовпѣли люде, що почули такій доказъ.

— **Палене померших замѣсть похорону.** Въ декотрыхъ бôльшихъ мѣстахъ за границею заведено вже вôдъ давна палене тѣла померших замѣсть складаня ихъ въ могилу. До того побудовано окремй будынки зъ печами до паленя. При тôмъ вôдбуває ся обрядъ похоронный якъ звычайно, лишь замѣсть спускати тѣло въ могилу, засувають єго въ зелѣзнôй домовинѣ до вôдповѣдно до того приладженои и розпаленои печи. Коли вже тѣло згорить, выймають домовину и попѣлъ зъ тѣла збирають до урнъ и переховують єго, чи то въ окремôмъ до того будынку, нѣбы въ гробници, чи родина забирає попѣлъ покôйника зъ собою и переховує єго, де сама хоче. Въ Нѣмеччинѣ суть три такй мѣста, де палять тѣла померших, а то: Ґота, Гамбургъ и Гайдельберґъ. Найперше почали палити тѣла въ Ґотѣ. Въ 1879 р. спалено тамъ всего лишь 18 тѣлъ; въ 1891 р. вже 162, а въ сѣмъ роцѣ, до 11 цвѣтня ажь 200. До того дня спалено въ Ґотѣ всего 1000 трупôвъ. Зъ тыхъ було 657 мужчинъ, 316 женщинъ и 27 дѣтей. Найбôльше звожено померших на спалене зъ заграницѣ; тыхъ було ажь 713.

— **Чоловѣкъ-соловейко.** Въ Парижи жиє чоловѣкъ, Кароль Рішонъ, що придумавъ собѣ не абы яке ремесло; вôнъ удає спѣвъ соловейка и заробляє тымъ способомъ не мало гроша. На єго білетахъ візитныхъ выписано: „Кароль Рішонъ, удає соловейкôвъ, спѣває по городахъ и ресторацияхъ". Той не абы якій артистъ має черезъ лѣто не мало роботы. Скоро въ мѣстѣ, якій богатшій чоловѣкъ, що має хочь якихъ дванацять метрôвъ города, устроює у себе забаву въ городѣ, то запрошує заразъ Рішона, а той сѣдає собѣ въ кутику за вазонами та олеандровими деревами, та зачинає спѣвати, выводити и тьохкати якъ правдивый соловейко, а гостѣ, що не знають тайны, не можуть налюбувати ся тымъ спѣвомъ. Розумѣє ся, що Рішонъ каже собѣ за свою штуку добре платити и назбирає собѣ черезъ лѣто досыть грошей и на зиму, якъ правдивый соловей, переносить ся на полудне до Ніццы та жиє тамъ собѣ спокôйно ажь до лѣта, щобы вôдтакъ вернути назадъ до Парижа и приспѣвувати жаднымъ голосу соловейка.

## ✝ Посмертнй вѣсти.

**О. Иванъ Концевичь**, священикъ ювилатъ, парохъ Колодѣѣвки, скалатского деканата, упокоивъ ся дня 28 сѣчня въ 85 роцѣ житя а 52 священьства. Вѣчна єму память!

**О. Иванъ Войнаровскій**, парохъ въ Русятичахъ, львôвскои архіепархіѣ, ходорôвского деканата, ювилатъ, померъ въ 85 р. житя а 55 священьства. Вѣчна єму память!

**Константинъ Дмитерко**, господарь у Винникахъ пôдъ Львовомъ, померъ тамъ дня 7 лютого въ 72-ôмъ роцѣ житя. Покôйный бувъ честнымъ и добрымъ громадяниномъ та дбаючимъ батькомъ, котрого сынъ Дмитро Дмитерко єсть народнымъ учителемъ въ Бѣлцѣ королѣвскôй. Вѣчна покôйному память!

**Данило Голубицкій**, мѣщанинъ садаґурскій, найревнѣйшій членъ тамошнои читальнѣ, упокоивъ ся дня 28 н. ст. сѣчня. Вѣчна єму память!

## ТЕЛЕГРАМЫ.

**Вѣдень** 10 лютого. Шмейкаль повѣдомивъ ческо-нѣмецкихъ послôвъ, що правительство предложить ческому соймови не залагодженй доси точки угодовй и справу розмеженя повѣтôвъ судовыхъ.

**Бѣлградъ** 10 лютого. Онографшне засѣдане скупштины, на котрôмъ вела ся дебата надъ выдаленємъ кор. Наталіѣ, було дуже бурливе. Въ мѣстѣ сконсиґновано войско и будынокъ скупштины окружено войскомъ. Клюбъ радикалôвъ розбивъ ся; выступило зъ него около 40 послôвъ.

**Мадритъ** 10 лютого. Въ пôвнôчныхъ провінціяхъ сконсиґновано войско, бо побоюють ся ворохобнѣ.

**Барцельона** 10 лютого. Въ ночи выбухла тутъ петарда и убила одного чоловѣка, а трохъ покалѣчила. Рухъ анархістôвъ росте.

## Господарство, промыслъ и торговля.

### Курсъ львôвскій

*зъ дня 10 лютого 1892.*

| | платять вр. | платять кр. | жадають вр. | жадають кр. |
|---|---|---|---|---|
| **1. Акціи за штуку.** | | | | |
| Банку гіп. гал. по 200 зр. | 319 | — | 322 | — |
| Банку кред. гал. по 200 зр. | — | — | 216 | — |
| **2. Листы заставнй за 100 зр.** | | | | |
| Банку гіп. 5% льос. въ 40 лѣт. | 100 | 40 | 101 | 10 |
| „ „ 5% вылльос. въ 10% прем. | 107 | 50 | 108 | 20 |
| „ „ 4½% льос. въ 50 лѣт. | 98 | 30 | 99 | — |
| Банку краєв. 4½% льос. въ 51 лѣт. | 98 | 50 | 99 | 20 |
| Тов. кред. 4% I еміс. | 96 | 80 | 97 | 50 |
| „ „ 4% льос. въ 41½ лѣт. | 95 | 10 | 95 | 80 |
| „ „ 4½% льос. въ 52 лѣт. | 99 | 40 | 100 | 10 |
| „ „ земск. 4% льос въ 56 лѣт. | 94 | 70 | 95 | 40 |
| **3. Листы довжнй за 100 зл.** | | | | |
| Гал. Зав. кред. сел. въ лікв. (6%) 3% | 55 | — | 57 | — |
| „ „ „ „ „ „ (5%) 2½% | 53 | 50 | 56 | — |
| Общ. р. кр. Зав. для Гал. и Бук. въ лікв. | 50 | — | — | — |
| **4. Облиґи за 100 зр.** | | | | |
| Индемніз. гал. 5% | 104 | 40 | 105 | 10 |
| Гал. фонд проп. 4% | 93 | 30 | 94 | — |
| Облиґи комун. Банку кр. 5% I еміс. | 100 | — | 100 | 70 |
| „ „ „ „ 5% II „ | 101 | — | 101 | 70 |
| Позич. кр. въ р. 1873 по 6% | 104 | 50 | — | — |
| „ „ „ „ 1883 по 4½% | 97 | 50 | 98 | 20 |
| „ „ „ „ 1891 по 4% | 91 | 10 | 91 | 70 |
| **5. Льосы.** | | | | |
| Мѣста Кракова | 21 | — | 23 | — |
| „ Станіслава | 29 | — | 31 | — |
| Льосъ черв. хреста австр. (курсъ вѣд.) по 10 зр. | 17 | — | 17 | 40 |
| Льосъ черв хреста угорск. (курсъ вѣд.) по 5 зр. | 12 | 25 | 12 | 75 |
| **6. Монеты.** | | | | |
| Дукатъ цѣсарскій | 5 | 54 | 5 | 64 |
| Рубель паперовый | 1 | 14½ | 1 | 16½ |
| 100 марокъ нѣмецкихъ | 57 | 60 | 58 | 20 |

Вôдвѣчальныи редакторъ: Адамъ Креховецкій

# Експедиція мѣсцева
# НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

## „БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

**улиця Кароля Людвика, ч. 9.**

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.



Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.